

Södertörns högskola | Lärarprogrammet med interkulturell inriktning
Examensarbete 15hp | Utbildningsvetenskap | Höstterminen 2009

Högstadielärover, blogggar och genus

Av: Hadil Alkamil
Handledare: Jan-Olof Gullö

Abstract

Today's young people find themselves in an intense media traffic where many messages have a commercial nature. Some such messages are for example different types of advertising in various media and advertising often plays on the uncertainty that may be common in adolescence. New interactive media like blogs on the Internet has been established in recent years. Mixed types of media content, advertising with different messages, appear in blogs. Therefore, I am interested in how blogs on the Internet can influence young people's creation of their identity. In the blogosphere there are different ways to see how to be a girl or a boy and what is important to strive for. Blogs also give users the opportunity to appear and to be seen. The blog has therefore become a youth phenomenon. Many young people read blogs and many have their own blogs or write on other people's blogs. During the analysis I conducted into students' responses from questionnaires where I could analyze the different characteristics of the participants, such as their gender, and both characteristics in their responses, such as the blogs they replied that they used. The results show that both girls and boys create gender by using the Internet. Blogs affects young people's daily lives in different ways. The girls are more positive to blogs than boys. The boys, despite their awareness of different fashion blogger, believes that it is pointless to read blogs and that it is a time consuming job that they consider boring.

Innehållsförteckning

1	Inledning och bakgrund.....	1
1.1	Syfte och frågeställning	1
1.2	Teorianknytning	2
2	Material och metod – tillvägagångssätt.....	7
2.1	Undersökningsdeltagarna.....	7
2.2	Procedur för datainsamling	7
2.3	Analysmetod	8
3	Analys- och resultatredovisning.....	9
3.1	Skillnader och likheter mellan killar och tjejer.....	9
3.2	Mode och skvaller	10
3.3	Bloggare – en förebild.....	11
3.4	Läsa en blogg – en tidskrävande syssla	14
3.5	Att vara tjej.....	15
4	Slutsatser och förslag till framtida forskning	16
	Käll- och litteraturförteckning.....	17

1 Inledning och bakgrund

Dagens ungdomar befinner sig i ett intensivt medieregner där en stor mängd budskap har kommersiellt syfte. Vissa sådana budskap är exempelvis olika typer av reklam i olika medier och ofta spelar reklamen på den osäkerhet som kan vara vanlig i tonåren. I reklamen säljs skönhet, säkerhet, gemenskap, sex och lycka i form av kläder, skor och skönhetsmedel. Att reklam påverkar är ingen nyhet. Däremot har nya interaktiva medier, som bloggar på Internet etablerats under de senaste åren och där blandas olika typer av medieinnehåll, som reklam med olika budskap. Det är alltså inte lika tydligt på till exempel en blogg vad som är redaktionellt innehåll och reklam jämfört med till exempel en dagstidning eller tv-program i en kommersiell tv-kanal. Därför är jag intresserad av hur bloggar på Internet kan påverka ungdomars skapande av sin identitet. I bloggarnas värld finns olika sätt att se hur man ska vara som tjej eller kille och vad som är viktigt att sträva efter. Bloggarna ger också användarna möjlighet att synas och att bli sedda. Bloggen har blivit ett ungdomsfenomen.

Många ungdomar läser bloggar och många har sina egna bloggar eller skriver på andras bloggar. Att blogga har även blivit ett yrke där den bloggande personen kan tjäna stora belopp på att skriva om vad de gör dagligen eller kanske om vilka kläder de har på sig. Det går alltså att tjäna pengar på att i sina bloggar väva in reklam för till exempel kläder. Exempel på detta är *Blondinbella* (www.blondinbella.se) och *Kenza* (www.kenza.se). Båda dessa tjejer är unga, attraktiva och har stor medial uppmärksamhet. Bloggare som dessa är förebilder och därför är det mycket intressant för mig som blivande lärare att se hur fenomenet blogg påverkar skapandet av genus och identitet hos unga på 2000-talet i Sverige.

1.1 Syfte och frågeställning

Syftet med den här undersökningen var att undersöka hur högstadiel elever skapar genus i samband med de använder det populärkulturella mediet blogg. Jag ville försöka förstå hur detta medium inspirerat ungdomarna i sitt identitetsskapande. Jag utgick ifrån ett genusperspektiv där jag analyserade hur ungdomar konstruerar begreppet tjej och kille och vilka kriterier som

ingår i att vara tjej respektive kille. Som avgränsning valde jag att ha elever vid en högstadieskola i Tumba som undersökningsdeltagare.

Frågeställning

1. Vilka bloggar använder informanterna mest och varför just dessa?
2. Vad är kännetecknande för dessa bloggar?
3. Hur påverkar dessa bloggar uppfattningar om genus?
4. Leder dessa bloggar till att användarna får nya slags förebilder?

1.2 Teorianknytning

Att vara man och att vara kvinna innebär två skilda saker. Ofta förklaras skillnader mellan män och kvinnor som konsekvenser av deras biologiska kön. Dock finns ett begrepp, genus, som myntades av den feministiska rörelsen som har andra förklaringsmodeller. Begreppet genus kom att beteckna de kulturella föreställningarna om skillnader mellan könen. Man skiljer då biologi från kultur och menar att relationen mellan könen först och främst är socialt och kulturellt skapade. Det klassiska citatet av Simone de Beauvoir är ”man föds inte till kvinna, utan något man blir det” (Ambjörnsson 2004, s. 12) är en bra utgångspunkt för denna uppfattning. Syftet med att använda begreppet genus är att belysa skillnader mellan könen som socialt och kulturellt skapade och att synliggöra maktstrukturer, alltså den hierarkiska ordning som antas finnas mellan kvinnor och män. Introducerandet av genusbegreppet har, enligt Ambjörnsson (2004), gjort det lättare att tala om det kvinnliga och det manliga utan att hänvisa till biologin.

Ambjörnsson lyfter fram en aspekt i den feministiska teoribildningen där det finns en oenighet. Vissa menar att människor agerar på grund vilka de är, andra menar att man blir den man är på grund av hur man agerar. Det senare perspektivet kan beskrivas som poststrukturalistiskt och det är även det som Ambjörnsson influeras av. Enligt detta perspektiv finns inte genus eller andra faktorer bortom det vi gör dagligen. Alltså finns det inget biologiskt eller naturligt kön som bestämmer våra identiteter som kvinnor och män. Genus är, enligt detta perspektiv, inte en orsak till, utan snarare en effekt av olika sorters handlingar. Att ha tofs, att välja mellan tre olika sorters mascara, att fnissa och luta sitt huvud och att sätta sig bredvid en annan tjej är handlingar som i sig skapar genus.

Däremot räcker det inte med att en gång välj mascara, fnissa eller att håret i en tofs, klä sig i klänning och ha klackskor. Genus måste nämligen alltid upprepas, återskapas och upprätthållas för att det ska vara övertygande. Och det är genom denna upprepning som genus inte kan betraktas som ett statiskt tillstånd. Snarare bör det ses som ett verb, ett ständigt pågående, alltså en process. Vilka handlingar måste alltså utföras för att man ska uppfattas som tjej eller kille, hur ser de ut? Vilka relationer måste upprätthållas och hur får man se ut?

Att genus är något som ständigt skapas innebär inte att skapandet kan se ut hur som helst. Det sker under en specifik norm som tillåter vissa genusbeteenden och marginaliserar andra genusbeteenden och det är den heteronormativa ordningen. Genusskapandet är sammanflätat med ideal och föreställningar som är knutna till sexualitet. Det vill säga till den normerande heterosexualiteten.

Enligt queerteorin som Ambjörnsson (2004, s. 14) tar upp leder lagar och strukturer i samhället till att en viss sexualitet, heterosexualiteten, privilegieras och uppfattas som normal medan andra faller utanför och kategoriseras som avvikande. Om feminismen har poängterat att genusrelationer är hierarkiska har queerteorin utvidgat detta och poängterat att det även gäller sexualiteten. Man menar att sexualitetens organisation är beroende av tid och plats. Den tvåsamma monogama heterosexualiteten som vi idag uppfattar normal, naturlig och självklar har inte alltid överallt uppfattats så. Därför menar man enligt queerteorin att det är omöjligt att tala om sexualitet som enbart biologisk drift. Istället undersöker man hur heterosexualiteten verkar som institution, maktordning och norm och producerar hierarkier som i sin tur skapar personligheten hos olika människor.

Den amerikanska filosofen och queerteoretikern Judith Butler (Ambjörnsson 2004, s. 15) menar att inte bara genus är kulturellt skapat utan även kön. Hon förklarar detta med att kön bortom kultur samt sociala och historiska villkor är en normativ idé. Denna idé anger regler, inte bara hur om man ska vara som man och kvinna, utan också att man ska vara man och kvinna. Enligt Butler existerar inte dessa kategorier bortom den heterosexuella normen som förutsätter en tydlig gräns mellan det som klassas som manligt och det som klassas som kvinnligt. Dessa två kategorier förutsätts och uppmanas dessutom att åtrå varandra. En annan viktig aspekt är enligt Butler att dessa två identiteter är de enda möjliga identiteterna. Denna konstruerade

uppdelning kallar Butler för den heterosexuella matrisen. Därför blir det viktigt, enligt denna uppfattning, att iscensätta genus på rätt sätt. Det vill säga att rätt genusbeteende kopplat till kropp och sexualitet blir en överlevnadsstrategi i ett tvingande system. Och straffet om detta inte följs är marginalisering och utanförskap. Den heterosexuella matrisen (Ambjörnsson 2004; Butler 1990, s. 15) kan alltså beskrivas som grundläggande för människors uppfattningar om vad som utgör ”normala” kvinnor och män.

Enligt Foucault (refererad i Ambjörnsson 2004, s. 21) fungerar maktutövningen i västvärlden genom att människor självmant anpassar sig till normer. Anpassningen sker inte genom hot utan det sker genom att människor tror att de blir lyckliga när de anpassar sig till vissa normer. Makten verkar alltså enligt Foucault genom självdisciplinering. Därför finns makten överallt och förtrycket är en relation inbyggd i vardagliga möten och interaktioner. Ur detta perspektiv innebär att det alltså ”att bli tjej” och ”att bli kille” är en sammansättning av olika former av makt, självdisciplinering och möten i vardagen.

Normen finns aldrig av sig själv, den finns enbart i relation till en utpekad motpol. Ett exempel som Ambjörnsson använder sig av är hår. (ibid s. 22) Ett exempel på detta är att det för killar är acceptabelt att ha hår på till exempel benen och underarmarna men inte för tjejer. Men det finns gränser för hur långt en sådan norm sträcker sig. Trots att det uppfattas som normalt att killar har kroppsbehåring kan även killar med mycket kraftig kroppsbehåring klassas som onormala. På liknande sätt existerar heterosexualitet i relation till vad den inte är nämligen homosexualitet. Därför är normen beroende av en avvikelse för att den ska uppfattas meningsfull. Avvikelsen gör också att det går att skapa hierarkier. Sådana hierarkier kan handla om att män är överordnade kvinnor eller att heterosexuella är överordnade homosexuella. Hierarkier av detta slag kan också komma till uttryck kan mellan ungdomar som när en tjej får en blick från de omgivande kamraterna om ett totalt misslyckande på grund av sin nya hårfärg eller att en kille blir utfrysad från gemenskapen på grund av sitt genuina intresse för balett. Eftersom normerna är beroende av avvikelserna måste människor upprätthålla det normala för att inte riskera att misslyckas. Om en tjej tar för mycket plats på lektionerna riskerar hon därmed att överskrida gränsen för ett ”normalt” tjejbeteende.

Att klassas inom kategorin tjej innebär också förpliktelser att uppföra sig som en tjej. Men tjejer är olika i den bemärkelsen att de har olika drömmar, viljor, bakgrund, familj och sociala

förhållanden. De har alltså olika erfarenheter utifrån faktorer som etnicitet, klass och sexualitet. Dessutom befinner sig tjejer i högstadieåldern i en offentlig kontext under en tid i livet där genusskapandet är intensivt. I denna kontext kan ungdomar se hur en tjej ska ”vara” för att framställa sig som kvinnlig och attraktiv men samtidigt inte framstå alltför tillgänglig eller ”billig”. För tjejerna blir det en balansgång enligt Ambjörnsson (2004, s. 117). Att se tilltalande ut på en bild innebär också att inte se för tillgänglig ut för då ger man ut fel signaler till läsaren. Rädslan för att inte framstå som kvinnlig uttrycker sig i tjejers utseende och uppförande. Val av kläder, smink och smycken är de attribut tjejer tar till sig för att göra sig feminina.

Att vara feminin innebär också hur man upplever kroppen. Det finns normer hur man ska gå, röra sig, skratta eller vilka kläder man har på sig. Det är även kroppen som är det centrala i urskiljandet mellan kategorierna män och kvinnor. När kroppen blir central för utformningen av feminitet delar tjejer med sig till varandra av vilka knep och tips det finns för att förbättra sitt utseende. De tar till sig uttryck från filmer de sett, tidningar de läst och bloggar de besökt för att förbättra sitt utseende. Populärkulturens inverkan på unga tjejers kroppsuppfattning är avgörande i konstruerandet av den egna självbilden (Ambjörnsson 2004, s. 176).

Populärkulturen finns överallt runt om oss, det är något alla har relation till, det man kan säga att det är kultur som är populär. Det är musik, tidningar, teve, reklam, radioprogram och det kommer vi i kontakt med det i vår vardag och vi blir påverkade. Det företeelser som finns överallt utan att vi tänker på det. På ett sätt har denna kultur makt över våra idéer om manligt och kvinnligt eftersom de förstärker de bilderna som samhället anser vad som är manlig och kvinnligt.

Medierna bidrar till att definiera verkligheten omkring oss, därmed bidrar den också till att definiera vilka vi är. Som mottagare av allt detta som visas i media tvingas vi bilda någon slags uppfattning om var vi själva står, vilka vi är, vilka vi vill vara och bli, och vilka vi inte vill vara och bli. Medierna är med och skapar vår identitet som individer, samhällsmedborgare, svensk, europé och som man och kvinna. Medierna är alltså skapare av föreställda gemenskaper.

I dagens samhälle är vi med och skapar populärkulturen i form av olika "communities" eller sociala medier. Ett exempel är Facebook, ett virtuellt nätverk där användarna kan ha kontakt med sina vänner. YouTube är ett annat exempel. Det är en sida där vem som helst kan lägga upp sina videor och skaffa sig en publik. Ett annat exempel är Wikipedia, ett uppslagsverk som vem som helst kan skriva i och redigera vad andra redan har skrivit. I det här examensarbetet har jag valt att fokusera på det sociala mediet blogg. På Nationalencyklopedin förklaras blogg enligt följande:

blogg (av engelska *weblog* och svenska *webblogg*), personlig och öppen dagbok eller logg på webben. En typisk blogg består av regelbundna skriftliga inlägg med personligt hållna iakttagelser och synpunkter på dagsaktuella händelser, vanligtvis med länkar till relaterade webbsidor, artiklar och bloggar samt ibland med bilder och/eller videor. Varje blogginlägg har datumangivelse och bloggens läsare har möjlighet att publicera kommentarer i anslutning till dessa. (NE2009)

Olika bloggar har olika inriktning. Bloggar inriktade mot tjejer talar till exempel om för tjejer viktiga fakta och åsikter om shopping, hur de kan kombinera kläder med både dyra och billigare märken och de bilder de lägger upp på sig själva ska se ut. Därför är dessa forum som skapas av "vanliga" människor ett ganska nytt fenomen som spelar en viktig roll i skapandet av genus samt den bild tjejer har på sig själva och andra.

De ovan refererade teorierna om genus, makt och populärkultur och medier är relevanta för mitt examensarbete genom att jag använder dem i analysen för att undersöka relationer, riktningar, begär och umgängesformer genom vilka tjejer i ett heteronormativt ramverk skapar bilden av sig själva som tjejer.

2 Material och metod – tillvägagångssätt

För att undersöka hur högstadiel elever skapar genus i samband med de använder det populärkulturella mediet blogg genomförde jag en undersökning i flera steg. Här beskriver de som deltog i undersökningen, metod för datainsamling och analys.

2.1 Undersökningsdeltagarna

Undersökningsdeltagarna var elever i årskurs 9. Totalt deltog 11 killar och 13 tjejer. Undersökningen ägde rum på den skola där jag gjorde min VFU-period. När undersökningen genomfördes hade jag ej tidigare undervisat i den klass där undersökningen genomfördes.

2.2 Procedur för datainsamling

Insamlingen av data genomfördes i tre steg. Det första steget var att jag delade ut en enkät till eleverna (bilaga 1). Eftersom jag inte hade undervisat i den här klassen tidigare inledde jag enkätundersökningen med att göra presentation av mig själv utöver att presentera syftet med mitt examensarbete och enkätundersökningen. Även min handledare på skolan, en SO-lärare var med vid presentationen och han underströk för eleverna att det var viktigt att eleverna tog enkätuppgiften på allvar och svarade så fullständigt som möjligt. Det andra steget var att jag under en lektion några dagar efter enkätundersökningen först gjorde en teoretisk genomgång av blogg som fenomen och därefter hade ett gruppsamtal med eleverna. Då diskuterade vi hur man lägger in inlägg och vilka bloggar som är mest populära idag bland svenska ungdomar. Utifrån enkätsvaren började vi diskutera vilka bloggar som de kände till mest. I samband med detta samtal arbetade eleverna i egna datorer och kunde i mindre grupper diskutera såväl innehåll som hur tekniken fungerar på olika bloggar. Det tredje steget genomfördes dagen efter steg två och var en lektion där jag delade ut en enskild uppgift till eleverna (bilaga 2). Uppgiften var konstruerad mot bakgrund av hur eleverna hade svarat i enkäterna. Syftet med uppgiften var att få fördjupad kunskap om varför eleverna hade svarat så som de gjorde i enkäten.

Eleverna lämnade in de individuella uppgifterna till mig antingen i pappersformat eller via mail.

Ett viktigt ställningstagande för mig var att dela ut enkäterna innan jag hade undervisning i klassen. Detta för att jag inte skulle påverka eleverna hur de svarade. Jag ville alltså ha deras faktiska åsikter om bloggar, få kunskap om på vilket sätt de bloggade, om de överhuvudtaget bloggade, och se vilka bloggar de kände till.

2.3 Analysmetod

Under analysarbetet förde jag in elevernas svar från enkäterna i en tabell (bilaga 3) där jag kunde analysera olika egenskaper hos dels deltagarna, som till exempel deras kön, och dels egenskaper i deras svar, som till exempel vilka blogg de svarade att de använde. Även elevernas individuella inlämningsuppgift analyserades med en liknande datatabell (bilaga 4). Dock valde jag att inte analysera alla svar från elevernas inlämningsuppgift. Detta för att begränsa undersökningens omfång. Jag valde ut de svar från elevernas individuella inlämningsuppgift som hade relevans för min undersöknings syfte.

3 Analys- och resultatredovisning

I det här kapitlet redovisar jag resultaten från dels enkätundersökningen och dels från den individuella inlämningsuppgiften. Resultatredovisningen har en tematisk struktur där jag under olika rubriker tar centrala resultat.

3.1 Skillnader och likheter mellan killar och tjejer

Utifrån enkätsvaren finns en tydlig skillnad mellan hur tjejerna och killarna i klassen svarade. Många av tjejerna (46 %) läste regelbundet andras bloggar och några av tjejerna (2 %) hade också egna bloggar. Inga killar svarade att läste bloggar eller hade egna bloggar. Resultatet stämmer överens med hur Ambjörnsson (2004) beskriver hur tjejer söker efter förebilder för att bygga upp sitt självförtroende. Däremot går det inte att med Ambjörnssons teori förklara varför killarna inte ägnar sig åt blogg. När jag själv reflekterat över att det var så stor skillnad mellan hur tjejerna och killarna använder blogg är min reflektion att tjejernas intresse för till exempel mode bejakas i bloggarna men att killarnas hade andra intressevägar. Detta kan bero på att i skapandet av genus innebär också att det ska finnas tydliga gränser för vad som anses manligt och vad som anses kvinnligt. Modebloggarna berör inte killarna på samma sätt för att de anses vara något som befinner sig i den kvinnliga sfären. Enligt den heteronormativa kulturen ska inte en kille intressera sig för smink, uteliv och märkeskläder.

En likhet mellan tjejer och killar var dock att alla svarade att de känner till blogg som fenomen. De flesta svarade att det skulle vara en bra blogg ska vara uppdaterad och ha mycket bilder. Såväl tjejer och killar menade att bloggar är bäst om de har ett målgruppsinriktat innehåll. Men där slutar likheten. I inlämningsuppgiften motiverade killarna varför de inte ägnade sig åt blogg med att de inte har tid, inte är intresserade av att läsa om andras liv. Några svarade att bloggar är tråkiga och att de faktiskt inte är intresserade av mode och skvaller. Tjejerna däremot svarade att det är roligt att läsa, att de hittar många bra tips om sådant som mode och olika estetiska aspekter som skönhetsvård.

De härefter följande rubrikerna följer en tematiskuppdelning med utgångspunkt från insamlade data från enkätundersökningen och en individuella inlämningsuppgiften.

3.2 Mode och skvaller

Mode och skvaller är det som gör att tjejer intresserar sig för bloggar och som gör att killarna inte intresserar sig för bloggar. Detta ger bilden av att mode och skvaller är en tjejsyssla. Alltså ingenting som en kille ska intressera sig för – varken att skriva eller läsa om. Detta är ett exempel på hur genus skapas. Genom att göra intressen till något som har med kvinnlighet och manlighet att göra leder intresset till något som gör skillnad på tjej och kille. Mode är förknippat med smink, hår, kläder och smycken. Fenomen som gör en tjej till en tjej. En kille ska inte intressera sig för detta om han vill visa sig maskulin. Ambjörnsson menar att det är så man skapar idéer om kvinnlighet och manlighet. Genom att skapa motsatser och skillnader gör att vissa attribut ska tillhöra ett visst kön. Om en kille skulle säga att han följde en Kenzas blogg och läste den dagligen och intresserade sig för det hon skriver i sin blogg skulle detta intresse genast ifrågasättas av både tjejer och killar. Killens beteende avviker på det sättet från normen och därmed skulle även hans sexualitet ifrågasättas. Med andra ord skulle detta accepteras såvida denna kille skulle identifiera sig som homosexuell.

De gemensamma dragen i killarnas svar är att de inte har tid att läsa sådana typer av bloggar för att sådan ”skit” intresserar dem inte. Någon skriver även det känns befängt att läsa om någon den inte känner. Detta förklaras med att det är onödigt att sätta sig in i någon annans vardag och att det inte är ”vettigt”. Detta ordval anser jag är intressant för att det beskriver hela idén på hur skapandet av genus ser ut bland ungdomar idag. Vettigt betyder att det inte är viktigt eller meningsfullt. Här finns idén att det inte är så konstigt att en tjej tycker att det känns ”vettigt” för att som tjej är man mån om sitt utseende. Medan en kille inte tycker detta är vettigt för sitt skapande av genus, manlighet. Här finns andra attribut man ska ta del och läsa om. Och precis som en av killarna säger att modeblogg är inte meningsfullt för honom för att det inte ingår inte i skapandet av hans identitet som man. Att vara man och att vara kvinna innebär två skilda saker. Ofta förklaras skillnader mellan män och kvinnor som konsekvenser av deras biologiska kön. Men här ser vi att de skillnaderna som skapas är kulturella föreställningar om vad som anses vara manligt och kvinnligt beteende. Tjejerna i klassen är mer positivt inställda till modebloggarna och är även medvetna om vad lockar dem och det är att det är

mode och skvaller. Att bloggarna skriver om sina liv intresserar tjejerna, bloggarna är offentliga personer som skriver om sina liv och hur de har blivit framgångsrika. Bloggarna vet mycket om mode och tjejerna tycker att det är intressant att de delar med sig och tipsar om lika skönhetsprodukter. Alltså anser tjejerna att det är en användbar information, något som berör deras vardagliga liv.

Ovanstående bekräftar Ambjörnssons ståndpunkt som influerats av den poststrukturalismen. Enligt denna teori blir man den man på grund av hur man agerar. Det vill säga att det inte är det biologiska könet som bestämmer vilka vi är och vilka vi blir. Ett genusbeteende är enligt detta synsätt en effekt av olika sorters handlingar. Att bli inspirerad av bloggerna leder till att man tillsammans med dem reproducerar den rådande synen på vad kvinnlighet är. För att bli kvinna ska vissa krav uppfyllas och för att nå resultat på bästa sätt tar man gärna tips av personer som finns i det offentliga rummet, attraktiva och framgångsrika.

Genusskapandet sker kontinuerligt och är en pågående process, den upprepas och upprätthålls genom att skapa skillnader mellan det manliga och kvinnliga där det finns tydliga gränsdragningar mellan manligt och kvinnligt. Dessa gränsdragningar är knutna till sexualitet. Om en tjej eller kille inte beter sig enligt normen riskerar de att inte hamna utanför det som anses vara det ”normala”. Om en tjej inte intresserar sig för sitt utseende, inte sminkar sig, inte rakar benen eller inte har kläder som anses vara kvinnliga bryter denna mot det rådande genusbeteende och därmed ifrågasätts hennes sexualitet. Hennes avvikande beteende argumenteras med en avvikande sexualitet. En avvikande sexualitet innebär att personen är bi- eller homosexuell. Ungdomarna befinner sig i en kontext där det inte är ”tillåtet” att överskrida genusbeteenden. Därav kategoriseringen av mode och skvaller som något kvinnligt som ska skrivas och läsas av kvinnor.

3.3 Bloggare – en förebild

Hur en tjej ska vara, bete sig, syssla med och umgås med står i dessa bloggar. Bloggarna skriver om vardagsliv, uteliv, mat, skola och kläder. Här har man klara recept på hur en framgångsrik tjej ska vara. Tillgänglig men inte ”hora”. Smart men inte töntig. Ha många kompisar men en bästis. Detta illustreras i bloggerna och man kan läsa om hur ett ”tjejigt” vardagsliv kan se ut. Man kan se bloggen som ett recept på vilka ingredienser man ska ha för att nå ett

framgångsrikt och lyckligt kvinnligt liv. Därför blir bloggarnas liv en förebild för tjejer i tonåren. Innehållet i bloggarna handlar om det som berör tjejer i tonåren mest. En tjej svarade på en fråga med att tala om att det är en "trend" att läsa bloggarna även om man egentligen inte är intresserad. Det talas och skrivs mycket om dem att man enligt eleven "tvingas" att läsa och se vad det står i bloggarna. Bloggerskorna vet mycket om mode och tjejerna skriver att de läser för att veta vad de köper. En annan elev skriver att de ära bra förebilder till tonåringar. En annan tjej skriver att de lever det liv många tjejer önskar sig. Att man anser deras liv är glamorösa och spännande där tjejerna har tid med studier, uteliv, vänner, pojkvänner och heltidsarbete med bloggen är ett liv som är eftersträvansvärt bland många tonårstjejer.

Bloggarna är recept med olika ingredienser som uppfyller den heteronormativa kulturens krav på hur man ska vara som tjej. Att man har kunnat följa dem sedan de var fjorton tills skapar någon typ av dialog och insyn i hur dessa tjejer utvecklades från flickor till unga kvinnor. Bloggarna handlar inte om saker och ting som bryter normerna på något sätt Tvärtom. Bloggarna handlar om heterosexuella tjejer som lever ett heterosexuellt liv där tydliga distinktioner mellan manligt och kvinnligt görs. Idén om de perfekta relationerna målas upp för läsaren och här får man en hel värld representeras.

Judith Butler (Ambjörnsson 2004, s. 15) förklarar att kön liksom genus är konstruerat. Med detta menas att det finns regler som anger hur man ska vara som man och kvinna men framför allt att man ska vara man och kvinna. Förutsättningen för denna distinktion är den heterosexuella normen. Utan denna norm skulle inte kategoriseringen av manligt och kvinnligt finnas. Dessa kategorier uppmanas att vara varandras motsatser men de ska åtrå varandra. Manlighet och kvinnlighet framställs som de enda möjliga identiteterna därför blir det viktigt att iscensätta genus på rätt sätt. Att iscensätta genus på rätt sätt blir för killarna i klassen att inte intressera sig för mode, lösögonfransar eller att se var man kan inhandla bästa hårprodukterna. Medan detta är viktigt för tjejerna för att dels ingår det i mallen att vara tjej och dels ska tjejer göra sig attraktiva, kvinnliga och bli sedda så för sig själv och andra. Dessa andra är andra tjejer, killar, och personer som de passerar på gatan. Därför menar Butler är det viktigt i den heteronormativa matrisen att rätt genusbeteende ska vara kopplat till kropp och sexualitet. Det är strategier människor använder sig av som överlevnadsstrategier i ett tvingande system skriver Ambjörnsson. (Ambjörnsson 2004; Butler 1990, s. 15) Den heterosexuella matrisen kan alltså beskrivas som grundläggande för människors uppfattningar om vad som utgör "normala" kvinnor och män.

Enligt Foucault (refererad i Ambjörnsson 2004, s. 21) fungerar maktutövningen i västvärlden genom att människor självmant anpassar sig till normer. Anpassningen sker inte genom hot utan det sker genom att människor tror att de blir lyckliga när de anpassar sig till vissa normer. Makten verkar alltså enligt Foucault genom självdisciplinering. Därför finns makten överallt och förtrycket är en relation inbyggd i vardagliga möten och interaktioner. Ur detta perspektiv innebär att det alltså "att bli tjej" och "att bli kille" är en sammansättning av olika former av makt, självdisciplinering och möten i vardagen. Detta speglar elevernas svar på varför de läser bloggar eller inte. Här vill jag ännu en gång använda ordet "vettigt" som en kille i klassen skrev om varför han inte läste bloggar. Att han inte ansåg att det var *vettigt* för honom att intressera sig mode eller skvaller vittnar om den självdisciplineringen både tjejer och killar har. Därför är normen beroende av en motpol en avvikelse för att den ska uppfattas som meningsfull.

Avvikelsen gör också att det går att skapa hierarkier. Sådana hierarkier kan handla om att män är överordnade kvinnor eller att heterosexuella är överordnade homosexuella. Hierarkier av detta slag kan också komma till uttryck kan mellan ungdomar där en kille som intresserar sig för det som anses en kvinnligt tas för att vara en riktig kille och tvärtom. Därav ungdomars tydliga övertygelse om att vissa saker är något tjejer sysslar med och vissa ska killar syssla med. Man vill inte misslyckas med sin normaliseringsprocess vilket resulterar i att man självmant inte bryter mot normerna i tron om att får ett lyckligare liv. Och att Blondinbella och Kenza framställer sig som själva som lyckliga personer som respekteras på grund sitt genuina intresse för mode, affärer och relationer gör att tjejerna får det bekräftat att det är ett sådant liv man ska sträva efter, det framställs som den enda möjliga vägen till ett lyckligt framgångsrikt liv.

Att klassas inom kategorin tjej innebär också förpliktelser att uppföra sig som en tjej. Trots att de är olika individer med olika kulturella bagage befinner de sig i en kontext där deras genusskapande är intensivt. Här gäller det att vara attraktiv och kvinnlig men inte vara alltför tillgänglig. Det handlar om balans och att få vägledning via bloggar är inte så konstigt då dessa präglar deras vardag. Och att vara feminin på rätt sätt är kärnan i tjejernas läsande av bloggar. Här finns det tips på hur tjejer ska representera sig själva, med vilka kläder, smink, smycken

men också hur man ska röra sig och skratta. Kroppen är medel för tjejjörandet. Bloggen bidrar till konstruerande av den egna självbilden.

3.4 Läsa en blogg – en tidskrävande syssla

Killar läser inte bloggar för att de säger att de inte har tid. Tjejerna läser bloggar för att de tycker att det är intressant. Här ser vi en skillnad. Killar säger att de inte har tid att läsa bloggar och det innebär att de prioriterar andra sysslor och har andra intressen. Att läsa en blogg anser killarna vara en tråkig och tidskrävande syssla. Deras fritidsintressen kan vara att de spelar spel. Studien visar att det finns tydliga könsroller på nätet där tjejer och killar befinner sig i olika forum eller att de använder samma forum på olika sätt. Tjejer går in på sidor där reproducerandet av kvinnan som idé blir påtagligt för dem. Och de som inte definierar sig enligt denna norm faller utanför och skapar egna forum, det existerar parallellvärldar där de som mest stämmer överensstämmer med normerna uppmärksammas medialt men också av ett större antal människor.

Förutom blogg finns musik, tidningar, tv, reklam, radioprogram och det kommer vi i kontakt med det i vår vardag och vi blir påverkade. Det är företeelser som finns överallt utan att vi tänker på det. På ett sätt har denna kultur makt över våra idéer om manligt och kvinnligt eftersom de förstärker de bilderna som samhället anser vad som är manlig och kvinnligt.

Medierna bidrar till att definiera verkligheten omkring oss, därmed bidrar den också till att definiera vilka vi är. Som mottagare av allt detta som visas i media tvingas vi bilda någon slags uppfattning om var vi själva står, vilka vi är, vilka vi vill vara och bli, och vilka vi inte vill vara och bli. Medierna är med och skapar vår identitet som individer, samhällsmedborgare, svensk, europé och som man och kvinna. Medierna är alltså skapare av föreställda gemenskaper.

3.5 Att vara tjej

Bloggen är ett exempel på hur en tjej ska vara. Den bidrar till skapande av genus och hur man blir en riktig tjej. Den visar även hur en man går från att ha varit en vanlig tjej till en offentlig person, som skriver böcker, ställer upp olika tv-program och blir modell för olika tidningar. Man får den största bekräftelsen av samhället, man är ett levande exempel på hur en ung tjej ska vara. Man ska omtyckt av många, ha en pojkvän, vara söt och snäll. Eleverna har uttryckt att bloggerskorna har mycket bilder och tar upp ämnen som intresserar målgruppen de riktar sig till. Detta innebär att det bloggen som fenomen kom till för att det fanns utbud och efterfrågan. Med andra ord är målgruppen intresserad av det de som skriver för att innehållet är meningsfullt i skapandet av sig själv som tjej. Bloggarna anses vara seriösa och tjejerna tycker att de skrivs med inlevelse och av den anledningen är de också förebilder. För att de lever det liv tonårstjejer önskar att de levde.

Detta talar om för oss att vara tjej görs på olika och inom olika forum. Tjejerna drunknar i tips och bilder på hur de på bästa sätt ska ta fram ”kvinnan” i dem. Bloggen är populär för att den rent konkret hur man ska gå tillväga. Bloggskribenterna är öppna med sina ”brister” och skriver också att det inte är något fel att ha en brist bara man vet hur man ska åtgärda det. Tunt hår, kroppsvikt och andra ting diskuteras för att nå bästa möjliga resultat. Bloggarna svarar även på sina läsares frågor och lägger upp bilder. Detta skapar en dialog, en interaktion, ett bemötande som leder till att kategorin tjej förstärks inifrån genom att skapa bilden att alla tjejer har på ett eller annat sätt samma typ av problem, har samma mål och samma önskningar. Det är så normalitet skapas och så blir man *tjej*.

4 Slutsatser och förslag till framtida forskning

Resultatet av denna undersökning visar att både tjejer och killar skapar genus genom att använda Internet. Bloggar påverkar ungdomarnas vardag på olika sätt. Tjejerna ställer sig mer positiva till bloggar än vad killarna gör. Killarna, trots deras medvetenhet kring olika modebloggare, anser att det är meningslöst att läsa bloggar och att det är en tidskrävande syssla som de anser tråkig.

Tjejerna däremot ser bloggarna som bra forum för att utveckla sig som personer och för att där de kan se hur man på bästa sätt kan ta del av modevärlden. Detta innebär att tjejer reproducerar sitt genusskapande genom läsandet av dessa bloggar. Bloggarna bekräftar även den norm som bloggarna och ungdomarna själva verkar inom. I och med detta upprätthålls heteronormen på hur man ska leva, se ut, vara och uppträda för att vara som en tjej och kille.

I enlighet med Ambjörnsson är min tolkning mot bakgrund av den här undersökningens resultat att genusskapandet sker på olika sätt och på olika nivåer. En viktig slutsats är därför att detta måste uppmärksammas i skolan. Detta för att se vilka faktorer som ligger till grund för ungdomars identitetsskapande.

Ett viktigt uppdrag för framtida forskning är, enligt min uppfattning, att undersöka varför just tjejer i så hög utsträckning väljer att använda bloggar jämfört med killar. Är det en bristande självkänsla som kan förklara tjejernas beteende? Varifrån kommer i så fall en sådan bristande självkänsla. Är det något som kommer från det omgivande samhället? Är det något som kommer från hemmet och alltså från hur tjejer uppfostras till att bli tjejer. Det här menar jag är viktiga frågor att ställa i framtida forskning.

Käll- och litteraturförteckning

Tryckta källor

Ambjörnsson, Fanny (2004). *I en klass för sig*. Lund: Studentlitteratur

Hellspång, L (2001). *Metoder för brukstextanalys*. Lund: Studentlitteratur

Holme, I & Solvang, B (1997). *Forskningsmetodik – Om kvalitativa och kvantitativa metoder*.
Lund: Studentlitteratur

Elektroniska källor

<http://blondinbella.se>

<http://kenzas.se>

NE2009. www.nationalencyklopedin.se Blogg (Hämtad 2009-12-10)

Bilaga 1

Läser du Blogg?

Ja

Nej

Kön

K	M
----------	----------

Om ja på ovanstående fråga, ange vilka?

Om nej på ovanstående fråga, varför inte?

Bilaga 2

Blogg

Vad är en Blogg egentligen?

Väldigt många människor i Sverige bloggar. Men vad menas med det egentligen? Man skulle kunna säga att en blogg är en dagbok man skriver på Internet, men som är öppen att läsa för vem som helst. En annan bra förklaring finns på Wikipedia <http://sv.wikipedia.org/wiki/blogg>: en blogg är ”periodiskt publicerade inlägg på en webbsida där inläggen är ordnade, så att de senaste inläggen alltid är högst upp. Bloggar har de senaste åren blivit mycket populärt och vuxit lavinartat”.

Några populära bloggar i Sverige

<http://kenzas.se/> En väldigt populär Blogg som handlar mest om mode. Den hör till en av Sveriges mest lästa. KENZA Zouiten heter tjejen bakom sidan.

<http://www.blondinbella.se> En av Sveriges populäraste bloggar. Den handlar också till stor del om mode och drivs av Isabella Löwengrip.

Uppgifter

1. Varför tror du att just KENZA och Blondinbella har så många läsare?
2. Hur mycket tjänar KENZA och Blondinbella på sina bloggar?
3. Sök efter andra intressanta bloggar:
4. Finns det några kändisar som skriver blogg?
5. Finns det några politiker som skriver blogg?
6. Finns det någon blogg du skulle vilja följa? Om ja, vilken och varför?
7. Vad tycker du en bra blogg ska innehålla?

Bilaga 3

Svar bilaga 1: Läser du blogg? Enkät

Kön	Ja- vilka	Nej- varför
M		Tycker inte att det är kul
M		Ej intresserad, bloggar är tråkiga
M		Har inte tid för det, prioriterar annat
M		Ointresserad
M		Har ingen blogg själv, har ingen användning av att läsa andras bloggar
M		Onödigt, tråkigt, har ej tid
M		Tråkigt
M		Ointressant, ej kul
M		Ointresserad
M		Inte kul att läsa om andras liv eftersom de flesta bloggar handlar om mode eller människors liv
M		Ointresserad
K	Kenza, Stinalee, blondinbella, kompisars bloggar, kissies, Väppers bloggar, från andra länder”engelska skrivare”, kändisbloggar	
K	Kenza, Stinalee, blondinbella, kompisars bloggar, kissies	
K		Har ej tid, vill inte, har ej intresse att läsa om personer jag inte vet vem det är, om min idol skulle skriva så tror jag ändå inte att jag skulle läsa, folk

		skriver en hel del skit	
K		Tråkigt, har ej tid,	Egen blogg
K	Vänners bloggar, kändisbloggar		
K	Kissies, toffsfjant, sagaah, kenza, fnki, featvring,		
K	Kenza, Stinalee, blondinbella, kompisars bloggar, kissies		
K	Vänners bloggar, från andra länder”engelska skrivare”, kändisbloggar		
K	Kompisars och syskons blogg, kenza		
K	Kissies, toffsfjant, sagaah, kenza, fnki, featvring, minimini.dances.it, wilmaa.devote, criss.devote, vanna.blogg, jjuuliiiaa.blogg, lilla-hon.blogg, blondinbella.		
K	Toffsfjant, sagaah, qwinnah, liwnn,kenza		
K	Kompisars bloggar, tv4 hemsida simon & thomas, blondinbella		
	Blondinbella, toffsfjant, kissie, egoi-na, kenza, maria ulmerfors, hanna björkst edt, paow, dessie, stina lee, foxi, lizaplace, kompisars bloggar		
K	Toffsfjant, sagaah, amir, blondinbella, dessie, paow, maria ulmefors, lisaplace, tyras, stina lee, kompisars bloggar		Har egen

Bilaga 4

Svar bilaga2 fråga nr1-Uppgift/lektion

Varför tror du att just Kenza och Blondinbella har så många läsare?

Jag tror att för att dem skriver mycket om mode, och de är de vi ungdomar gillar.
Jag tror att både Kenza och Isabella har fått sina läsare på grund av bra uppdatering, mycket bilder. Det skriver även om mycket mode och skvaller, vilket oftast lockar till sig unga tjejer.
De skriver intressanta inlägg med bilder och inte bara texter. Det tar upp ämnen som intresserar den målgrupp de söker sig mot.
Jag tror att Blondinbella och Kenza har så mycket besökare för att dom är kända och har väl blivit det p g a att dom skrivit intressanta saker och video bloggat.
För att de bloggar väldigt seriöst och med mycket inlevelse. De gör även några olika tips på saker och ting.
Jag tror att dem har så mycket läsare för att dem skriver så mycket om mode och både blondinbella och kenza skriver allt dem gör. Så folk kanske tycker det är intressant
Kenzas och Blondinbella bloggar är väl bra förebilder till tonåringar. Det började väl med att alla deras kompisar läser deras bloggar. Eftersom de kanske skriver om ett bra ämne och skriver på ett bra sätt. Sen när fler och fler började gilla dom så började fler gilla dom så blir det som ett grupptryck fast mera att man får välja om man vill läsa deras bloggar såklart men att det blir en trend.
Därför att folk antagligen vill läsa om deras patetiska liv och försök att bli kändisar.

<p>För att många är intresserade av vad dom bloggar och skriver om.</p> <p>Jag tror att Kenzas och Blondinbellas (Isabella Löwengrip) kändisskap beror mest på tur. Dessutom tror jag att deras vardag och inlägg intresserar många läsare så att de fortsätter att följa deras bloggar. En annan rolig sak är att man har fått följa dem på vägen och sett dem växa, från när de var ungefär 14 år till nu. Det gör att man fastnar för bloggen och det blir som en vardagsaktivitet att följa den. Blondinbella skriver ganska blandat. Hon skriver om sin glamorösa och oglamorösa vardag, tips, recept, shopping m.m. Men Kenza skriver ju mer om sig själv och sitt utseende, så hennes blogg blir ganska långtråkig efter ett tag.</p>
<p>Kenzas och Blondinbella bloggar är väll bra förebilder till tonåringar.</p> <p>Det började väll med att alla deras kompisar läser deras bloggar.</p> <p>Eftersom de kanske skriver om ett bra ämne och skriver på ett bra sätt.</p> <p>Sen när fler och fler började gilla dom så började fler gilla dom så blir det som ett grupptryck fast mera att man får välja om man vill läsa deras bloggar såklart men att det blir en trend.</p>
<p>För att folk tycker om vad dom skriver om kanske, dom skriver om mode t ex det är många väldigt intresserad av sig av, sen om sig själv delvis och det är det folk vill läsa om</p>
<p>För att det är två personer som vet mycket om mode och därför tittar folk på vad de köper</p>
<p>Jag tror för att de skriver om saker som t ex mode då de flesta tjejerna är mode intresserade, de lever ett liv som många tjejer önska sig</p>
<p>För att de skriver om intressanta saker till rätt målgrupp, och att de har bilder till sina texter för att det är jobbigt att bara läsa en jätte lång text</p>
<p>Jag tror att den yngre generation tjejer läser deras bloggar för att de skriver mycket om mode och sånt, det skapar stort intresse</p>
<p>Folk gillar väll om deras så kallade kändis liv</p>
<p>Jag tror många tycker dom skriver om intressanta saker och dom uppdaterar sina</p>

bloggar ofta

För att det är två tjejer som kan och vet mycket om mode och gärna vill dela med sig
det